

Національний університет
«Одеська Юридична Академія»

Факультет прокуратури та слідства
(кримінальної юстиції)

Кафедра криміналістики, судових експертиз
та поліграфології

Національний центр судових експертиз
при Міністерстві юстиції
Республіки Молдова

Міжнародна громадська організація
«Конгрес Криміналістів»

Одеський науково-дослідний
Інститут судових експертиз
Міністерства юстиції України

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

«КРИМІНАЛІСТИКА МАЙБУТНЬОГО:
ЦИФРОВІ ІННОВАЦІЇ,
ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ,
ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ТА ЗАГРОЗИ»

м. Одеса

05 червня 2026 року

КРИМІНАЛІСТИКА МАЙБУТНЬОГО: ЦИФРОВІ ІННОВАЦІЇ, ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ, ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ТА ЗАГРОЗИ

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

5 червня 2026 р.

*Одеса
2026*

CRIMINALISTICS OF THE FUTURE: DIGITAL INNOVATIONS, ARTIFICIAL INTELLIGENCE, GLOBAL CHALLENGES AND THREATS

**Proceedings of the International Scientific and Practical
Conference**

5 June 2026

*Odesa
2026*

*Рекомендовано до друку рішенням кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології НУ«ОЮА» (протокол № 20 від 12 червня 2026 року)
Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради ОНДІСЕ (протокол №4 від 22 червня 2026 року)*

Криміналістика майбутнього: цифрові інновації, штучний інтелект, глобальні виклики та загрози: збірник матеріалів міжнар. наук.–практ. конф. (м. Одеса, 5 черв. 2026 р.) / [орг. комітет: С. Ківалов, М. Аракелян, О. Катаррага, Д. Кішко, В. Шепітько, Д. Колодін, А. Колодіна Л. Аркуша, та ін.]; Нац. ун–т «Одеська юридична академія», кафедра криміналістики, судових експертиз та поліграфології; Національний центр судових експертиз при Міністерстві юстиції Республіки Молдова; Одеський науково–дослідний інститут судових експертиз Міністерства юстиції України, Міжнародна громадська організація «Конгрес криміналістів». Одеса: НУ «ОЮА», 2026. 564 с.

У збірнику викладено матеріали Міжнародної науково–практичної конференції «Криміналістика майбутнього: цифрові інновації, штучний інтелект, глобальні виклики та загрози», проведеної 5 червня 2026 року Національним університетом «Одеська юридична академія» за участю українських та іноземних науковців, судових експертів, представників правоохоронних органів, практиків, приватних експертів і здобувачів наукових ступенів. Матеріали присвячено криміналістичним інноваціям, цифровим технологіям, штучному інтелекту, розслідуванню злочинів у кіберпросторі, кримінально–правовим і кримінологічним викликам цифровізації, а також кримінально–процесуальним, оперативнорозшуковим та криміналістичним аспектам документування злочинів у цифровий час.

Висловлюємо вдячність усім авторам за активну участь, якісний науковий матеріал та дотримання принципів академічної доброчесності.

Матеріали викладені в авторській редакції.

Відповідальність за зміст, наукову новизну, коректність цитування та достовірність фактичного матеріалу несуть автори.

© НУ «Одеська юридична академія», 2026

© Автори статей, 2026

*Recommended for publication by the decision of the Department of Criminalistics, Forensic Examinations and Polygraphology NU «OLA» (Pr. 20, June, 12, 2026)
Recommended for publication by the decision of the Academic Council of ONDISE (Pr. 4, June, 22, 2026)*

Criminalistics of the Future: Digital Innovations, Artificial Intelligence, Global Challenges and Threats: Proceedings of the International Scientific and Practical Conference (Odesa, 5 June 2026) / [Organizing Committee: S. Kivalov, M. Arakelyan, O. Cataraga, D. Kishko, V. Shepitko, A. Kolodina, D. Kolodin, L. Arkusha, et al.]; National University «Odesa Law Academy», Department of Criminalistics, Forensic Examinations and Polygraphology; National Centre of Judicial Expertise of the Ministry of Justice of the Republic of Moldova; Odesa Scientific Research Institute of Forensic Examinations of the Ministry of Justice of Ukraine; International Public Organization «Congress of Criminalists». Odesa: NU «OLA», 2026. 564 p.

The Proceedings contain papers presented at the International Scientific and Practical Conference «Criminalistics of the Future: Digital Innovations, Artificial Intelligence, Global Challenges and Threats», held on 5 June 2026 by the National University «Odesa Law Academy». The conference brought together Ukrainian and foreign scholars, forensic experts, representatives of law enforcement agencies, practitioners, private experts and postgraduate researchers. The materials cover criminalistics innovations, digital technologies, artificial intelligence, expert support for justice, investigation of crimes in cyberspace, criminal law and criminological challenges of digitalization, as well as criminal procedure, operational–search and criminalistics aspects of documenting crimes in the digital age.

We express our sincere gratitude to all authors for their active participation, high–quality academic contributions and adherence to academic integrity.

The materials are published in the authors' original versions.

Authors bear responsibility for the content, scientific novelty, accuracy of citations and reliability of factual information.

© National University «Odesa Law Academy», 2026

© Authors of articles, 2026

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»
ФАКУЛЬТЕТ ПРОКУРАТУРИ ТА СЛІДСТВА
(КРИМІНАЛЬНОЇ ЮСТИЦІЇ)
КАФЕДРА КРИМІНАЛІСТИКИ, СУДОВИХ ЕКСПЕРТИЗ
ТА ПОЛІГРАФОЛОГІЇ
(м. Одеса, Україна)**

**NATIONAL UNIVERSITY «ODESA LAW ACADEMY»
FACULTY OF PROSECUTION AND INVESTIGATION
(CRIMINAL JUSTICE)
DEPARTMENT OF CRIMINALISTICS, FORENSIC EXAMINATIONS AND
POLYGRAPHOLOGY
(Odesa, Ukraine)**

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ЦЕНТР СУДОВИХ ЕКСПЕРТИЗ
ПРИ МІНІСТЕРСТВІ ЮСТИЦІЇ
РЕСПУБЛІКИ МОЛДОВА
(м. Кишинів, Республіка Молдова)
NATIONAL CENTRE OF JUDICIAL EXPERTISE
MINISTRY OF JUSTICE OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA
(Chişinău, Republic of Moldova)**

**ОДЕСЬКИЙ НАУКОВО–ДОСЛІДНИЙ
ІНСТИТУТ СУДОВИХ ЕКСПЕРТИЗ
МІНІСТЕРСТВА ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ
(м. Одеса, Україна)
ODESA SCIENTIFIC RESEARCH INSTITUTE
OF FORENSIC EXAMINATIONS
MINISTRY OF JUSTICE OF UKRAINE
(Odesa, Ukraine)**

**МІЖНАРОДНА ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«КОНГРЕС КРИМІНАЛІСТІВ»
(Україна)
INTERNATIONAL PUBLIC ORGANIZATION
«CONGRESS OF CRIMINALISTS»
(Ukraine)**

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

ГОЛОВА ОРГКОМІТЕТУ:

Сергій КІВАЛОВ – Президент Національного університету «Одеська юридична академія», д.ю.н., академік;

ЗАСТУПНИКИ ГОЛОВИ ОРГКОМІТЕТУ:

Мінас АРАКЕЛЯН – проректор з наукової роботи Національного університету «Одеська юридична академія», д.ю.н., професор;
Денис КОЛОДІН – декан факультету прокуратури та слідства (кримінальної юстиції) Національного університету «Одеська юридична академія», д.ю.н., професор;
Лариса АРКУША – завідувач кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», д.ю.н., професор.

СПІВОРГАНІЗАТОРИ:

Ольга КАТАРАГА – директор Національного Центру судових експертиз Міністерства юстиції Республіки Молдова, судовий експерт вищої категорії, д.ю.н.;
Пьотр ПЄТКОВИЧ – заступник директора Національного Центру судових експертиз Міністерства юстиції Республіки Молдова, судовий експерт вищої категорії;
Дмитро КІШКО – директор Одеського науково-дослідного інституту судових експертиз Міністерства юстиції України;
Антоніна ЧЕРЕМНОВА – вчений секретар Одеського науково-дослідного інституту судових експертиз Міністерства юстиції України, к.ю.н., доцент;
Валерій ШЕПІТЬКО – президент Міжнародної громадської організації «Конгрес криміналістів», д.ю.н., професор.

ЧЛЕНИ ОРГКОМІТЕТУ:

Дар'я МІНЧЕНКО – начальник відділу міжнародних зв'язків Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;
Таїсія ІВАНІЙЧУК – директор наукової бібліотеки Національного університету «Одеська юридична академія», к.біол.н.;
Сергій СТАРОДУБОВ – декан факультету адвокатури та антикорупційної діяльності Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;
Богдан ФАСІЙ – декан факультету судового та міжнародного права Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;
Євген ХИЖНЯК – декан факультету цивільної та господарської юстиції Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент

- Віктор ЦИТРЯК** – заступник декана факультету прокуратури та слідства (кримінальної юстиції) Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;
- Юлія ГРЕСЬ** – доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;
- Анна КОЛОДІНА** – доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;
- Олександр ЧЕРНОВ** – доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», доктор філософії з галузі знань 08 «Право».

ГОЛОВА РОБОЧОЇ ГРУПИ:

- Анна КОЛОДІНА** – доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;

ЧЛЕНИ РОБОЧОЇ ГРУПИ:

- Вікторія ГРИНЕВИЧ** – в.о. директора Центру поліграфологічних досліджень та тестування, асистент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія»;
- Ірина ПИШНЕНКО** – провідний фахівець відділу ліцензування, акредитації та забезпечення якості освіти, асистент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія»;
- Олександра СТАУРСЬКА** – завідувач підготовчим відділенням, доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», доктор філософії з галузі знань 08 «Право».

ВІДПОВІДАЛЬНІ ЗА ВИПУСК / УКЛАДАЧІ:

- Лариса АРКУША** – завідувач кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», д.ю.н., професор;
- Антоніна ЧЕРЕМНОВА** – вчений секретар Одеського науково-дослідного інституту судових експертиз Міністерства юстиції України, к.ю.н., доцент;
- Пьотр ПЕТКОВИЧ** – заступник директора Національного Центру судових експертиз Міністерства юстиції Республіки Молдова, судовий експерт вищої категорії;
- Валерій ШЕПІТЬКО** – президент Міжнародної громадської організації «Конгрес криміналістів», д.ю.н., професор;
- Юлія ГРЕСЬ** – доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;

- Анна КОЛОДІНА** – доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;
- Олександра СТАУРСЬКА** – завідувач підготовчим відділенням, доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», доктор філософії з галузі знань 08 «Право».
- Олександр ЧЕРНОВ** – доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», доктор філософії з галузі знань 08 «Право».

ТІЩЕНКО Валерій, БЄЛІК Лариса.....	504
СЛІДЧА СИТУАЦІЯ ЯК ОСНОВА ТАКТИЧНИХ І СТРАТЕГІЧНИХ РІШЕНЬ У ДОСУДОВОМУ РОЗСЛІДУВАННІ	
ТОРБАС Олександр.....	509
ДО ПОНЯТТЯ ЕЛЕКТРОННИХ ДОКАЗІВ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ	
ФЕДОРОВ Владислав.....	512
ОБСТАНОВКА ВЧИНЕННЯ РОЗБІЙНИХ НАПАДІВ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ У ВОЄННИЙ ТА ПОСТВОЄННИЙ ПЕРІОД	
ФЕДОРЧУК Олександр.....	516
КОРЕЛЯЦІЙНІ ЗАЛЕЖНОСТІ СТРУКТУРНИХ ЕЛЕМЕНТІВ ЗЛОЧИННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПОСАДОВИХ ОСІБ ТА ВПЛИВ ЇХ ПІЗНАННЯ НА ПРОЦЕС РОЗСЛІДУВАННЯ	
ХИЖНЯК Євген.....	521
СУТНІСТЬ КООРДИНАЦІЇ ТА ВЗАЄМОДІЇ ПІДРОЗДІЛІВ КРИМІНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ З РІЗНИМИ СУБ'ЄКТАМИ ПІД ЧАС ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ ЗА ФАКТОМ ВЧИНЕННЯ УМИСНИХ ВБИВСТВ	
ЧИГРИНА Галина.....	526
КЛЮЧОВІ ФОРМИ КРИМІНАЛІСТИЧНОГО СУПРОВОДУ ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: СВІТОВИЙ ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ	
ЧПКО Наталія.....	531
СУЧАСНЕ ШАХРАЙСТВО У СФЕРІ ПЛАТІЖНИХ СИСТЕМ	
ЧЕРНИШ Юрій.....	536
ТИПОВІ СИТУАЦІЇ ПОДАЛЬШОГО ЕТАПУ РОЗСЛІДУВАННЯ КОНТРАБАНДИ КУЛЬТУРНИХ ЦІННОСТЕЙ	
ЧУМАК Сергій.....	539
ЦИФРОВІЗАЦІЯ СУДОВОЇ ФОТОГРАФІЇ У ЗБИРАННІ ДОКАЗІВ	
ШЕРЕМЕТОВ Сергій.....	543
КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НДУСЕ ЯК СКЛАДОВА ЕКСПЕРТНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ У ВІЙСЬКОВІЙ СФЕРІ	
ШЕРШЕНЬКОВА Вікторія.....	555
ЗБІР ДОКАЗІВ СТОСОВНО ВІЙСЬКОВИХ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ	

ЯЦКЕВИЧ Руслан.....	559
СКЛАДОВІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ПРАЦІВНИКІВ ОПЕРАТИВНИХ ПІДРОЗДІЛІВ, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ ПРОТИДІЮ ОРГАНІЗОВАНИЙ ЗЛОЧИННОСТІ	

DOI <https://doi.org/10.32837/11300.33579>

Тіщенко Валерій

*доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри криміналістики,
судових експертиз та поліграфології
Національного університету «Одеська юридична академія»,
член–кореспондент НАПрН України
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2441-7535>*

Бєлік Лариса

*кандидат юридичних наук, доцент,
дослідник Середньо-Шведського університету,
м. Сундсвалль, Швеція
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2183-6635>
e-mail: larysa.bielik1@gmail.com*

СЛІДЧА СИТУАЦІЯ ЯК ОСНОВА ТАКТИЧНИХ І СТРАТЕГІЧНИХ РІШЕНЬ У ДОСУДОВОМУ РОЗСЛІДУВАННІ

У тезах досліджується значення слідчої ситуації у формуванні тактичних і стратегічних рішень під час досудового розслідування. Розглянуто її сутність, класифікацію та роль у виборі слідчих дій, тактичних операцій і побудові програми розслідування.

Ключові слова: слідча ситуація; досудове розслідування; криміналістична тактика; тактичні операції.

Tishchenko Valerii †

Doctor of Legal Sciences, Professor,
Professor at the Department of Criminalistics,
Forensic Examinations and Polygraphology
National University «Odesa Law Academy»,
Corresponding Member of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine

Bielik Larysa

*Candidate of Legal Sciences, Associate Professor,
researcher at Mid-Sweden University,
Sundsvall, Sweden*

INVESTIGATIVE SITUATION AS THE BASIS FOR TACTICAL AND STRATEGIC DECISIONS IN PRE-TRIAL INVESTIGATION

The theses examine the significance of the investigative situation in the formation of tactical and strategic decisions during pre-trial investigation. Its essence, classification, and role in the selection of investigative actions, tactical operations, and the development of an investigation program are analyzed.

Keywords: investigative situation; pre-trial investigation; criminalistic tactics; tactical operations.

Сучасний етап розвитку криміналістики характеризується зростанням значення ситуаційного підходу у формуванні теоретичних положень криміналістичної тактики та методики розслідування кримінальних правопорушень. Важливість оцінки слідчої ситуації обумовлюється тим, що саме вона визначає можливість правильного вибору напрямку розслідування, постановки тактичних і стратегічних завдань, а також застосування найбільш ефективних криміналістичних засобів. Окремі положення щодо сутності та значення слідчої ситуації були раніше досліджені авторами у фаховій науковій публікації, присвяченій проблемам ситуаційного підходу у криміналістиці [1].

Розслідування кримінальних правопорушень являє собою складну інформаційно-пізнавальну діяльність, спрямовану на встановлення факту події, механізму її вчинення, осіб, причетних до кримінального правопорушення, а також інших обставин, що мають доказове значення. У процесі такої діяльності слідчий постійно стикається зі змінами інформаційної обстановки, що обумовлює необхідність оцінки наявної ситуації та прийняття відповідних процесуальних і тактичних рішень.

У криміналістичній науці питання слідчої ситуації посідає важливе місце протягом багатьох десятиліть. Ще О.М. Колесніченко зазначав, що вибір напрямку розслідування визначається не лише видом кримінального правопорушення, а передусім характером і змістом вихідної інформації, яка формує відповідну слідчу ситуацію [2]. Надалі концепція слідчої ситуації активно розвивалася у працях В.О. Коновалової, В.Ю. Шепітька, В.М. Шевчука, В.А. Журавля та інших науковців [3; 4; 5].

У сучасній криміналістиці слідча ситуація розглядається як сукупність умов, факторів та інформаційних даних, що характеризують стан розслідування на певному етапі кримінального провадження та впливають на вибір напрямку і засобів діяльності слідчого.

Формування конкретної слідчої ситуації залежить від багатьох чинників, серед яких:

- місце і час вчинення кримінального правопорушення;
- характер та джерела вихідної інформації;
- наявність або відсутність очевидців;

- стан матеріальної обстановки місця події;
- поведінка учасників кримінального провадження;
- наявність протидії розслідуванню;
- повнота і достовірність отриманих доказових даних.

Важливе значення має криміналістичний аналіз слідчої ситуації. Такий аналіз дозволяє визначити інформаційну насиченість ситуації, її складність, конфліктність, а також перспективи вирішення тактичних і стратегічних завдань.

Криміналістичний аналіз доцільно проводити за кількома напрямками:

1. оцінка часово–просторових характеристик події;
2. аналіз походження та змісту первинної інформації;
3. оцінка стану джерел доказової інформації;
4. встановлення ступеня достовірності отриманих відомостей;
5. виявлення ознак протидії розслідуванню;
6. аналіз поведінки підозрюваних та інших учасників кримінального провадження.

У криміналістиці прийнято виділяти різні види слідчих ситуацій: типові і специфічні, прості і складні, сприятливі та несприятливі, конфліктні і безконфліктні, початкові, проміжні та завершальні [6]. Подібна класифікація має важливе значення для практики, оскільки дозволяє визначити найбільш ефективні форми та методи діяльності слідчого.

На тактичному рівні слідча ситуація безпосередньо впливає на:

- постановку тактичних завдань;
- вибір слідчих (розшукових) дій;
- визначення доцільності проведення тактичних операцій;
- моделювання поведінки учасників слідчої дії;
- вибір тактичних прийомів подолання протидії.

Особливого значення ситуаційний підхід набуває у конфліктних ситуаціях. Наприклад, при допиті особи, яка надає неправдиві показання, слідчий повинен оцінити характер конфлікту, визначити можливі способи психологічного впливу та обрати відповідні тактичні прийоми для викриття неправдивої інформації.

У складних ситуаціях для вирішення окремого тактичного завдання проведення однієї слідчої дії може бути недостатнім. У таких випадках виникає необхідність проведення тактичної операції, яка являє собою систему взаємопов'язаних процесуальних, оперативно–розшукових та організаційних заходів, спрямованих на досягнення конкретної мети [7].

Тактична операція проводиться на основі попереднього аналізу слідчої ситуації та включає:

- постановку тактичного завдання;
- визначення мети операції;
- планування комплексу дій;
- реалізацію запланованих заходів;

– оцінку отриманих результатів.

У методиці розслідування слідча ситуація набуває стратегічного значення, оскільки саме вона визначає загальний напрям розслідування, зміст програми слідчих дій та послідовність перевірки версій.

Особливу роль відіграє аналіз вихідної слідчої ситуації на початковому етапі розслідування. Саме на цьому етапі формуються перші слідчі версії, визначаються першочергові тактичні завдання, обираються процесуальні та криміналістичні засоби отримання доказової інформації.

Важливим елементом ситуаційного підходу є побудова та перевірка слідчих версій. Версії виступають інструментом організації пізнавальної діяльності слідчого та забезпечують цілеспрямований характер розслідування. Кожна слідча дія повинна бути спрямована на перевірку певної версії або встановлення конкретної обставини кримінального правопорушення.

У сучасних умовах ситуаційний підхід слід розглядати як один із базових принципів формування окремих криміналістичних методик. Типові слідчі ситуації дозволяють створювати алгоритми дій слідчого, що підвищує ефективність розслідування та забезпечує більш раціональне використання криміналістичних засобів.

Доцільним є застосування такого алгоритму організації розслідування:

1. аналіз і оцінка вихідної слідчої ситуації;
2. постановка тактичних і стратегічних завдань;
3. висунення та систематизація слідчих версій;
4. визначення комплексу слідчих (розшукових) дій і тактичних операцій;
5. оцінка отриманих результатів;
6. коригування програми розслідування відповідно до нової слідчої ситуації.

Таким чином, слідча ситуація є важливою категорією сучасної криміналістики, що має як теоретичне, так і практичне значення. Її правильний аналіз та оцінка дозволяють забезпечити ефективне планування досудового розслідування, обрати оптимальні тактичні засоби та своєчасно реагувати на зміни інформаційної обстановки.

Ситуаційний підхід повинен розглядатися як необхідна складова криміналістичної тактики та методики розслідування, а також як важливий напрям подальших наукових досліджень у сфері криміналістики.

Перелік використаних джерел:

1. Тіщенко В.В., Белік Л.С. Слідча ситуація у теорії криміналістики і практиці розслідування. Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. Серія ПРАВО. 2025. Вип. 90. Ч. 4. С. 348–354. DOI: <https://doi.org/10.24144/2307–3322.2025.90.4.50>.

2. Колесніченко А.Н. Наукові і правові основи методики розслідування окремих видів злочинів: дис. ... докт. юрид. наук. Харків, 1967. 509 с.

3. Коновалова В.О., Шепітько В.Ю. Криміналістична тактика: теорії і тенденції. Харків: Гриф, 1997. 256 с.
4. Криміналістика: підручник / за ред. В.М. Шевчука. Харків: Право, 2024. 1008 с.
5. Тіщенко В.В. Теоретичні і практичні основи методики розслідування злочинів: монографія. Одеса: Фенікс, 2007. 260 с.
6. Велика українська юридична енциклопедія: у 20 т. Т. 20: Криміналістика, судова експертиза, юридична психологія. Харків: Право, 2018. 952 с.
7. Шевчук В.М. Тактичні операції у криміналістиці: теоретичні засади формування та практичної реалізації: монографія. Харків: Апостіль, 2013. 440 с.